

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se
Kopia till: ann-christine.alander@regeringskansliet.se

Remiss av Utökad energiskattebefrielse av egenproducerad el

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen anser att det saknas skäl av att återigen ändra energiskattereglerna för småskalig elproduktion som senast ändrades 2019 och införa föreslagna höjda effektgränser för energiskatteplikt. Förslaget bidrar heller inte till en utbyggnad av ett kostnadseffektivt elsystem med fokus på fossilfrihet och försörjningstrygghet. Energiföretagen Sverige anser även att det bör ske en regelbunden uppföljning och utvärdering av de sammantagna stöden för småskalig elproduktion utifrån bland annat teknik- och kostnadsutveckling.

Förslag om utvidgat undantag från energiskatt för egenproducerad el

I promemorian föreslås att effektgränserna i princip fördubblas för energiskatteplikten på egenproducerad el från 255 kW till 500 kW för egenproducerad solexel, från 125 till 250 kW för vindkraftsel och från 50 kW till 100 kW för övriga kraftslag.

Energiföretagen Sverige välkomnar ambitiösa målsättningar för att öka den förnybara elproduktionen och är positiva till en ökad utbyggnad av solceller som är en ambition med det föreslagna utökade energiskattebefrielsen. Vi anser att det är angeläget med en teknikneutral ansats, vilket också föreslås gälla framöver med differentierade effektgränser utifrån olika kraftslags beräknade fullasttid på årsbasis. Det är också bra att kravet på att elen inte överförs på ett koncessionspliktigt elnät för att kunna få energiskatteavdrag kvarstår.

Energiföretagen Sverige konstaterar dock att det under de senaste åren införts åtskilliga styrmedel och ändrade regler för att främja byggnadsanknuten mikroproduktion av förnybar el, bl.a. skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el, skattereduktion för installation av solceller respektive lagring av egenproducerad elenergi och införandet av en omsättningsgräns för mervärdes-

skatteregistrering. Det finns även ett investeringsstöd för solceller även om det tagits steg för att genomföra en utfasning av detta stöd. Det finns därmed redan idag en rad styrmedel för att främja småskalig elproduktion som innebär att det enligt vår uppfattning inte finns behov av ytterligare styrmedel för detta ändamål. Därutöver utreds ytterligare stimulanser för småskalig elproduktion, bl.a. höjd effektgräns för nedsatt inmatningsavgift enligt ellagen.

Energiföretagen Sverige anser att de effektgränser som gäller för energiskatteplikt för egenproducerad el som infördes den 1 juli 2016 är väl avvägda då de till skillnad från det tidigare regelverket är teknik- och aktörsneutrala. Det är av administrativa och regelförenklingsskäl motiverat att undanta mikroproduktion av el från energiskatteplikt. Skattereglerna ändrades återigen 2019 då det infördes en möjlighet att få nedsatt energiskatt genom avdrag ned till minimiskattenivån, vilket fr.o.m. 2021 uppgår till 0,6 öre per kWh, i de fall en fastighetsägare har flera elproduktionsanläggningar under effektgränsen. Att som nu föreslås utöka möjligheten framför allt för kommersiella fastighetsägare som ägnar sig åt elproduktion med primärt solceller att slippa betala energiskatt och även dra av momskostnader innebär ytterligare ett avsteg från detta regelverk som i praktiken gynnar en viss typ av aktörer.

Energiföretagen anser mot denna bakgrund att det saknas skäl av att återigen ändra energiskattereglerna för småskalig elproduktion som senast ändrades 2019 och införa de nu föreslagna höjda effektgränser för energiskatteplikt.

Fullständig skattebefrielse för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar

I promemorian föreslås en fullständig energiskattebefrielse genom avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, för de fastighetsägare som innehar flera produktionsanläggningar under de angivna effektgränserna, dvs. att de även befrias från dagens 0,6 öre per kilowattimme i energiskatt. Denna alternativa utformning i jämförelse med tidigare remitterat förslag innebär att energiskatteadministrationen kvarstår, vilket fortsatt därmed kommer utgöra en administrativ börda för de berörda aktörerna. Förslaget innebär därmed ett begränsat mervärde i jämförelse med dagens skatteregler, även om det uppstår en större likformighet mellan samtliga produktionsanläggningar under de föreslagna effektgränserna.

Förslaget undergräver principen om energiskatten på el som en fiskal konsumtionsskatt och det saknas samhällsekonomiska motiv för mer generösa skattenedsättningsregler

Energiskatten på el är en konsumtionsskatt som inte bör blandas ihop med hur elen produceras. Energiföretagen Sverige är principiellt negativa till att urvattna denna grundprincip i energiskattesystemet för el och anser att det saknas några starka skäl för att återigen ändra dessa regler som senast ändrades den 1 januari 2019.

Den svenska energiskatten på el är i grunden fiskal och har som primärt syfte att generera skatteintäkter. Även om energiskatten på el bidrar till måluppfyllelsen av

t.ex. Sveriges energieffektiviseringsmål och det energispartbeting som följer av artikel 7 i EU:s energieffektiviseringsdirektiv är den inte primärt miljöstyrande. Energiskatten på el bör inte ligga inom ramen för definition om en "miljöskatt" enligt artikel 44 i gruppundantagsförordningen GBER och den avsikt som anges GBER, vilket det hänvisas till i promemorian. Som miljöskatt definieras i art. 2, p. 119: *"En skatt vars specifika beskattningsunderlag har tydliga negativa effekter på miljön, eller vars syfte är att vissa verksamheter, varor eller tjänster ska beskattas så att miljökostnaderna ingår i priset eller att producenter och konsumenter ges möjlighet att orientera mot miljövänligare verksamheter."* Eftersom svensk el redan är i stort sett fossilfri anser vi att det saknas grund för att definiera den svenska energiskatten på el som en "miljöskatt". Snarare synes den föreslagna effektgränsen i stället vara grundad på möjligheten att tillämpa driftsstöd för förnybar elproduktion för anläggningar upp till 500 kW enligt art. 43 i GBER.

Skattesubventionen med en energiskattebefrielse uppgår till 35,6 öre per kilowattimme för 2021, vilket är en hög subvention i förhållande till de elpriser som rått under de senaste åren. Energiföretagen anser att det saknas samhällsekonomiska motiv för en högre effektgräns och lägre energiskatt på viss egenproducerad förnybar el. Då det redan finns andra stöd för småskalig förnybar elproduktion och framför allt solcellstekniken under de senaste åren har haft stora kostnadsreduktioner, gör det inte motiverat att det införs nya stimulansåtgärder som i första hand avses för detta kraftslag. Därmed torde det vara samhällsekonomiskt ineffektivt att introducera ytterligare skattesubventioner. Förslaget innebär också att det skapas stora incitament att definiera och etablera anläggningar så att de klarar föreslagna effektgräns för att kunna utnyttja skatteavdraget.

Effektgränserna sägs enligt promemorian vara förenliga med det avtal om en gemensam elcertifikatsmarknad som finns mellan Sverige och Norge. Vi anser att det principiellt inte bör finnas parallella stöd genom elcertifikatsystemet och med skatte- och andra slags subventioner för samma anläggningar. Även om det beslutats om att införa en stoppregel i elcertifikatsystemet per den 31 december 2021 är det angeläget att de olika ramverken har så harmoniserade effektgränser som möjligt. Detta blir inte fallet med promemorians förslag eftersom effektgränserna inte heller fortsättningsvis kommer bli harmoniserade med ellagen eller till exempel kvotplikten enligt elcertifikatslagen vilket inte bidrar till lättillgängliga regelverk för mindre aktörer.

Energiföretagen anser att det bör tas fram en strategi för uppföljning och utvärdering av de sammantagna stöden för småskalig elproduktion

I samband med att man inför ett nytt eller ett förstärkt styrmedel bör beslut tas om uppföljning, utvärdering och hur man ska fasa ut stödet. Med hänsyn till den mycket snabba utvecklingen av både teknik och ekonomi för särskilt solceller menar Energiföretagen Sverige att det bör ske en regelbunden uppföljning och utvärdering av de sammantagna stöden för småskalig elproduktion.

Energiföretagen Sverige anser också att det är viktigt att följa upp hur stöd till småskalig produktion påverkar energisystemet när det blir fråga om större

volymen än idag och vilken grad av samverkan med andra energislag som sker. Det är även angeläget att påverkan på övriga energipolitiska mål gällande en kostnadseffektiv energiförsörjning med god leveranssäkerhet beaktas.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna för elmarknaden och energisystemet

Konsekvenserna för elmarknaden bedöms i promemorian som relativt små i dagsläget utifrån att det är relativt små volymer som berörs. Förslaget kommer dock innebära ytterligare ett kraftigt incitament för en utbyggnad av primärt byggnadsanknutna solceller som gör att situationen kan komma förändras väsentligt över tid. Det behöver också beaktas att detta är en av flera subventioner som driver på för en utbyggnad av småskalig elproduktion som sammantaget har en väsentlig påverkan för konkurrensförutsättningarna och villkoren för planerbara kraftproduktionen. Det är angeläget att även effektbalansen och behovet av att skapa en kostnadseffektiv och driftsäker elförsörjning sett över hela året samt systemkostnader för elsystemet också beaktas när utökade skattesubventioner införs för småskalig elproduktion.

Skattenedsättningen gynnar småskaliga byggnadsanknutna elproduktionsanläggningar i förhållande till storskaliga elproduktionsanläggningar. Förslaget styr också mot mer individuell elbaserad uppvärmning eftersom mer egenanvändning av el gynnas. I kombination med energikraven i Boverkets byggregler som utgår från den köpta energin ger det starkare incitament för individuella uppvärmningslösningar vilket frångår intentionerna om teknikneutrala villkor. Eftersom egenproducerad energi i anslutning till en byggnad inte räknas i byggnadens energiprestandakrav kommer det därmed ge incitament till att faktiskt öka energianvändningen i bebyggelsen och därmed motverka uppsatta energieffektiviseringsmål. Detta innebär att förslaget förstärker skälen att se över dagens energikrav i byggreglerna för att säkerställa att förnybar energi som produceras inom tomtgräns också räknas in i byggnadens energiprestandakrav och ger konkurrensneutrala villkor i förhållande till annan förnybar energiproduktion i energisystemet.

Gunilla Andréé

T.f. VD Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet